

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму

Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи податкової політики в Україні

Освітньо-професійна програма «Готельно-ресторанна справа»

Спеціальність 241 «Готельно-ресторанна справа»

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Затверджено на засіданні
кафедри
Протокол № ___ від 25.05.2021р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи податкової політики в Україні
Освітньо-професійна програма	Готельно-ресторанна справа
Спеціалізація	–
Спеціальність	241 «Готельно-ресторанна справа»
Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс/семестр	4/7
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 16 год. Семінарські заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php?%20mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=71&id_cou=250

2. Опис дисципліни

Мета: вивчення дисципліни орієнтоване на глибоке та ґрунтовне засвоєння студентами теоретичних та практичних аспектів податкової політики в Україні, організації роботи фіскальних органів, визначення, узгодження та сплати податкових платежів, реалізації стратегії добровільної сплати податків, порядку обчислення, декларування та погашення податкових зобов'язань з основних бюджетоутворюючих податків. Ця дисципліна відноситься до дисциплін циклу фахової підготовки, які формують професійний рівень майбутніх фахівців галузі гостинності. Дисципліна «Основи податкової політики в Україні» охоплює методологічні засади сутності податків, проблематику податкової політики, основ податкового менеджменту та податкового адміністрування, порядку обчислення та сплати податків і окремих неподаткових платежів

Цілі курсу: є з'ясування актуальних питань щодо формування податкової політики країни, організації податкового регулювання економічних та соціальних процесів, механізму дії окремих інструментів податкового регулювання, а також особливостей реалізації регулюючої функції податків в системі оподаткування України.

Компетентності:

ЗК 2. Здатність працювати з інформацією, у тому числі в глобальних комп'ютерних мережах.

ЗК 4. Здатність здійснювати комунікаційну діяльність.

ЗК 5. Здатність працювати в міжнародному середовищі.

ФК 1. Уміння застосовувати сучасні теоретичні основи стратегічного управління у прийнятті рішень у процесі управління діяльністю та розвитком організації на ринку.

Уміння науково обґрунтовувати використання інноваційних ресторанних технологій.

ФК 4. Здатність організовувати колективну працю з метою надання послуг розміщення, проживання. Харчування та організації дозвілля..

ФК 7. Здатність здійснювати оперативний контроль якості надання послуг у підприємствах готельного та ресторанного бізнесу, санаторно-курортних закладах.

ФК 12. Здатність здійснювати розроблення короткострокових і середньострокових планів діяльності підприємств готельного та ресторанного господарств.

ФК 13. Здатність планувати середньостроковий розвиток та оперативні конкурентні дії для підприємств готельного та ресторанного господарства, санаторно-курортних закладів.

ФК 14. Здатність аналізувати динаміку попиту на продукцію і послуги підприємств готельного та ресторанного господарств, санаторно-курортних закладів.

Програмні результати навчання:

ПРН 7. Здатність здійснювати креативне розроблення комплексу стратегій готелів та ресторанів щодо просування їх товарних брендів, а також розробляти стратегічні плани щодо їх реалізації.

ПРН 9. Здатність самостійно удосконалювати існуючі та розробляти інноваційні технології харчових продуктів. Здатність аналізувати розвиток новітніх філософій закладів ресторанного господарства.

ПРН 12. Здатність застосовувати сучасні методи для аналізування тенденцій і перспектив розвитку індустрії гостинності; знання особливості функціонування закладів готельного та ресторанного господарства, курортів; форми управління підприємствами індустрії гостинності в Україні та в світі.

ПРН 17. Здатність оцінювати за стандартними методиками конкурентоспроможність та економічний потенціал підприємств на основі даних статистичної звітності, бухгалтерського обліку та спеціальних досліджень. Здатність за показниками сезонності корегувати обсяги надання послуг, асортимент продукції та сезонні ціни на продукцію і послуги.

ПРН 18. Здатність планувати й управляти процесами у виробничій та організаційно-обслуговуючій підсистемах підприємств.

ПРН 19. Здатність визначати характеристики цільового для підприємства сегмента ринку, потенційних споживачів, їх поведінкові особливості, використовуючи результати маркетингових досліджень. Здатність підготовлювати матеріали до розроблення маркетингового плану підприємств готельного та ресторанного господарств, санаторно-курортних закладів.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	СУТНІСТЬ ТА ВИДИ ПОДАТКІВ	Необхідність і сутність податків. Історія зародження та становлення податків. Податки в системі доходів Державного та місцевих бюджетів. Визначення податків, їх ознаки. Функції податків. Фіскальна функція та механізм її реалізації. Податки як основа фінансової бази держави. Розподільчо-регулююча функція. Основні напрями податкового регулювання економіки і соціальної сфери. Термінологія оподаткування. Елементи податку: платник податку, носій податку, об'єкт оподаткування, джерело сплати податку, одиниця оподаткування, податкова ставка. Податкова база. Методи побудови податкових ставок, тверді й процентні ставки. Види процентних ставок: пропорційні, прогресивні, регресивні, комбіновані. Проста й складна прогресії оподаткування. Проблема оптимізації ставки оподаткування. Класифікації податків, її ознаки. Поділ податків за формою взаємовідносин платника і держави на прямі та непрямі. Класифікація	Питання, тести, практична робота

		податків за економічною ознакою об'єкта оподаткування податки та доходи, капітал і споживання. Класифікація податків за ознакою органів державної влади, які їх встановлюють: загальнодержавні й місцеві податки. Класифікація податків залежно від способів їх стягнення: розкладові і окладові. Класифікація податків за порядком зарахування до бюджету: закріплені та регулюючі.	
2.	ПОДАТКОВА СИСТЕМА ТА ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ	Визначення податкової системи і основні вимоги до неї. Оптимізація співвідношення фіскальної достатності, економічної ефективності і соціальної справедливості. Податкова структура, фактори, що її визначають. Обсяг видатків бюджету, як база побудови податкової системи. Рівень централізації валового продукту в державі, проблема його оптимізації. Принципи вигоди і принципи платоспроможності. Крива Лоренца і коефіцієнт Джіні. Наукові принципи побудови податкової системи, їх розвиток. Принципи оподаткування В. Мірабо (оподаткування джерела доходів, пропорційність оподаткування доходів, мінімальні витрати оподаткування). Принципи оподаткування А.Сміта: справедливість, визначеність, зручність і дешевизна. Податкові принципи А. Вагнера: достатність і динамізм податків, правильний вибір податкових джерел, справедливість, зручність і дешевизна. Принципи вигоди і пожертвування П. Самуельсона. Проблеми побудови податкової системи в Україні та напрями її удосконалення на сучасному етапі. Податкова політика: поняття та напрями. Фактори, що визначають напрями і характер податкової політики. Критерії податкової політики. Фіскальна достатність та економічна ефективність і соціальна справедливість. Стабільність і гнучкість податкової політики, їх взаємозв'язок. Суть та інструменти податкового регулювання ринку. Податкова політика України в сучасних умовах.	Питання, тести, практична робота
3.	ПОДАТКОВЕ АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ	Зміст та нормативне забезпечення податкового адміністрування. Права та обов'язки платників податків, їх облік у фіскальних органах. Державна фіскальна служба України: завдання, функції та принципи роботи. Структура Державної фіскальної служби України. Організаційна структура та функції територіальних органів державної фіскальної служби.	Питання, тести, практична робота

		Права й відповідальність працівників фіскальної служби, їх персональні звання та соціальний статус. Правове регулювання оподаткування. Вимоги до законодавчих актів та інструктивних документів, які регулюють оподаткування. Ієрархія нормативних документів. Конфлікт інтересів суб'єктів податкових відносин та порядок його вирішення. Порядок приймання податкових декларацій і розрахунків, їх обробка. Податковий менеджмент: сутність, види та загальні риси. Податковий контроль. Відповідальність платників. Комп'ютеризація податкової роботи.	
4.	ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ	Сутність, фіскальна роль, призначення та еволюція податку на додану вартість. Елементи податку: об'єкт оподаткування, платники і ставки податку, пільги в оподаткуванні податком на додану вартість. Реєстрація платників податку. Механізм обчислення і сплати податку. Податкове зобов'язання та податковий кредит. Дата виникнення податкового зобов'язання та права на податковий кредит. Податкові накладні: призначення та порядок оформлення. Реєстри податкових накладних. Вантажно-митні декларації та інші документи, які дають право на податковий кредит. Податковий період. Строки сплати податку та подання звітності. Декларація по податку на додану вартість: зміст, порядок заповнення та подання до фіскальних органів. Порядок та проблема відшкодування податку на додану вартість. Фіскальний досвід відшкодування. Альтернативні способи відшкодування.	Питання, тести, практична робота
5.	АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК	Акцизний податок як форма специфічних акцизів. Світовий досвід акцизного оподаткування. Організація акцизного оподаткування в Україні. Платники акцизного податку, об'єкт оподаткування. Перелік підакцизних товарів і ставки акцизного податку. Методика обчислення сум акцизного податку, що підлягають сплаті до бюджету. Складання та подання декларації з акцизного податку. Податкові пільги. Строки сплати акцизного податку. Особливості сплати акцизного податку при реалізації алкогольних напоїв і тютюнових виробів. Марки акцизного податку, їх призначення, порядок отримання, використання та звітності.	Питання, тести, практична робота
6.	МИТО І МИТНА ПОЛІТИКА	Економічна сутність та призначення мита. Мито в системі доходів бюджету. Мито, як регулятор міжнародного бізнесу та	Питання, тести, практична робота

		процесів споживання. Митна політика. Класифікація мита. Термінологія митної справи: митна територія та митний кордон, імпорт, експорт та транзит товарів, митна декларація і декларанти. Платники і ставки мита. Порядок сплати мита. Пільги для юридичних та фізичних осіб. Справляння мита та його перерахування в бюджет. Митні органи України: функціональне призначення та організація діяльності. Основні тенденції та напрямки митного оподаткування у світовій фіскальній практиці.	
7.	ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ	Еволюція оподаткування доходів юридичних осіб в Україні. Податок на прибуток підприємств в системі доходів бюджету: фіскальна роль та тенденції. Платники і ставки податку на прибуток. Алгоритм визначення об'єкта оподаткування. Порядок обчислення та сплати податку на прибуток. Різниці, що виникають при оподаткуванні прибутку підприємств. Амортизація для цілей оподаткування прибутку: особливості та порядок обчислення. Особливості оподаткування окремих видів діяльності та операцій. Пільги з податку на прибуток, види пільг та їх економіко-фіскальне значення. Податкова звітність з податку на прибуток: склад та порядок заповнення. Контроль за сплатою податку на прибуток підприємств до бюджету.	Питання, тести, практична робота
8.	ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ.	Засади оподаткування доходів фізичних осіб у світовій фіскальній практиці. Бюджетна роль податку на доходи фізичних осіб. Особливості нарахування податку на доходи фізичних осіб: платники, об'єкти оподаткування, соціальна пільга та податкова знижка, ставки податку. Порядок перерахування податку до бюджету. Особливості оподаткування окремих видів доходів. Оподаткування доходів від зайняття підприємницькою діяльністю та інших доходів. Алгоритм справляння та роль військового збору. Єдиний податок для платників – суб'єктів підприємницької діяльності. Порядок визначення доходів та їх склад для платників єдиного податку. Ставки єдиного податку. Податковий (звітний) період. Порядок нарахування та строки сплати єдиного податку. Ведення обліку і складення звітності платниками єдиного податку. Особливості нарахування, сплати та подання звітності з окремих податків і зборів платниками єдиного податку. Порядок обрання або	Питання, тести, практична робота

		переходу на спрощену систему оподаткування, або відмови від спрощеної системи оподаткування. Порядок реєстрації та анулювання реєстрації платників єдиного податку. Відповідальність платника єдиного податку. Необхідність та уроки реформування порядку оподаткування доходів населення в Україні.	
9	МАЙНОВЕ ОПОДАТКУВАННЯ ТА РЕНТНІ ПЛАТЕЖІ	Необхідність та об'єкти оподаткування майновими податками в державах із ринковими системами господарювання. Склад податку на майно. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Транспортний податок. Туристичний збір. Збір за місця для паркування транспортних засобів. Платники земельного податку. Об'єкти оподаткування земельним податком. База оподаткування земельним податком. Оподаткування земельних ділянок, наданих на землях лісгосподарського призначення. Пільги щодо сплати земельного податку для фізичних та юридичних осіб. Земельні ділянки, які не підлягають оподаткуванню земельним податком. Особливості оподаткування платою за землю. Податковий період для плати за землю. Порядок обчислення плати за землю. Строк сплати плати за землю. Індксація нормативної грошової оцінки земель. Склад та характеристика рентної плати. Рентна плата за користування надрами: специфіка нарахування. Рентна плата за спеціальне використання водних та лісових ресурсів Відповідальність платників рентної плати та контроль за її справлянням	Питання, тести, практична робота
10	ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК	Платники екологічного податку. Об'єкт та база оподаткування. Ставки податку за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення. Ставки податку за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти. Ставки податку за розміщення відходів у спеціально відведених для цього місцях чи на об'єктах. Ставки податку за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені). Ставки податку за тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлений особливими умовами ліцензії строк. Порядок обчислення екологічного податку. Порядок подання податкової звітності та сплати податку. Екологічне оподаткування у світовій фіскальній практиці.	Питання, тести, практична робота

4. Система оцінювання курсу

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Семінарське заняття	50
Самостійна робота	20
Проміжний тестовий контроль	30
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		0
Семінарські з-тя		5	5	5	5	5		5	5	5	5	5						50
Самостійна р-та															20			20
Проміжний тестовий контроль							15						15					30
Екзамен																		
Всього за тиждень		5	5	5	5	5	15	5	5	5	5	5	15		20			100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення: мультимедіа
Методична література
1. Адміністрування податків, зборів, платежів: навч. посіб. за заг. ред. В.П. Хомутенко Одеса: «Атлант», 2015. 314 с. 2. Зайцев О. В. Податковий менеджмент : підручник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2016. 308 с. 3. Крисоватий А. І. Податковий менеджмент : навч. Посіб. Тернопіль : Карт бланш, 2014. 304 с. 4. Крисоватий А. І. Стратегічні орієнтири формування і реалізації фіскальної політики України: монографія. Тернопіль: Вектор, 2012. 356 с. 5. Крисоватий А.І. Домінанти гармонізації оподаткування: національні та міжнародні вектори : монографія . Тернопіль : Підручник і посібник, 2010. 248 с. 6. Крисоватий А.І. Муніципальна боргова політика: теоретичні концепти та практика реалізації в Україні. Львів: Українська академія друкарства, 2017. – 220с. 7. Крисоватий А.І. Наукові основи фіскальної теорії. Навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2017 246 с. 8. Луцик А.І. Адміністрування податків. Навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 282 с. 9. Митна справа : підруч. за ред. А. І. Крисоватого. Тернопіль : ВПЦ «Екон. думка ТНЕУ», 2014. 540 с. 10. Податкова політика України : навч. посіб. за ред. П. В. Мельника. Київ: Знання України, 2010. 505 с. 11. Податкова система: Навчальний посібник. за заг. ред. Андрущенко В. Л. Київ: «Центр учбової літератури», 2015. 416 с. 12. Податкова система: Навчальний посібник. за ред. В.Г. Баранової. Одеса: ВМВ, 2014. 344 с.
Рекомендована література
13. Буряк О. П. Податковий менеджмент : підручник. Київ: Ліра-К, 2014. 352 с. 14. Головка М. Й. Аналіз сучасного стану індикаторів розвитку, стійкості та ефективності функціонування податкової системи України. Економічний форум. 2018. № 1. С. 261-265.

15. Гонта О. І. Податкова система України: сучасний стан та напрями вдосконалення. Вісник Черкаського університету. Серія : Економічні науки. 2017. № 4(1). С. 3-9.
16. Диха М. В. Податкова система як складник забезпечення розвитку соціально-економічної системи України. Сучасні питання економіки і права. 2018. Вип. 1. С. 86-99.
17. Пасічний М. Фіскальна результативність податкової системи України. Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. 2018. № 3. С. 116-130.

Інформаційні ресурси

18. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI із змінами та доповненнями [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
19. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI (редакція від 24.07.2015) [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495->
20. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (редакція від 13.08.2015) [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
21. Офіційний веб-сайт Державної фіскальної служби України) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>

7. Контактна інформація

Кафедра	Готельно-ресторанної та курортної справи, вул.Галицька, 201б, ауд.326, URL: https://kgrks.pnu.edu.ua/ , kgrks@pnu.edu.ua
Викладач Гостьові лектори	доц. Новосолов Олександр Васильович
Контактна інформація викладача	alexandr.novosiolov@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Атмосферу довіри, взаєморозуміння, взаємоповаги потрібно будувати щоденно. Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено «Положення про запобігання академічного плагіату», «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності», «Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Стефаника» і опубліковано їх на сайті. Викладеними в цих документах принципами (відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги, безпеки і добробуту, законності) та правилами поведінки студентів і працівників університету, які базують на відповідних законах, й керується кафедра готельно-ресторанної та курортної справи у своїй діяльності. В університеті діє «Гаряча лінія» з ректором, «Телефон довіри», більшість вступних іспитів проводиться за комп'ютерно-тестовими технологіями, а іспит за допомогою онлайн-трансляції можна переглядати у реальному часі. Діяльність кафедри, ректорату з питань запобігання та виявлення корупції здійснюється на основі чинного законодавства України. В університеті академічна доброчесність передбачається за замовчуванням. Це означає, що всі здані роботи є результатом вашої розумової праці та творчості. Якщо ви подали роботу когось іншого, повністю або частково, без належного цитування, завдання не буде прийняте і буде оцінене в 0 балів (без права перездачі).
Пропуски занять	Відпрацювання пропущених занять відбувається у перший день за графіком консультацій викладача з навчальної дисципліни, за

	винятком поважної причини у студента (документальне підтвердження).
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Завдання, виконані після зазначеного терміну для виконання, не перевіряються, тобто оцінюються в 0 балів, за винятком поважної причини у студента (документальне підтвердження).
Невідповідна поведінка під час заняття	Вирішується згідно чинного законодавства України, Статуту університету. Під час дистанційного навчання у викладача є прохання щодо ввімкнених відео під час онлайн-конференцій.
Відповідь викладача	Відповідь на роботу, яка надіслана на електронну пошту, студент отримує впродовж 24 годин. Роботи, надіслані у Viber чи Telegram, також отримують відповідь протягом доби. Оцінки дізнатися можна за вимогою за зверненням до викладача (скріншот чи фото).
Додаткові бали	Виставляються під час семінарських занять за участь у Kahoot (переможні місця), участь у конференції з відповідною тематикою чи відповіді на додаткові питання.
Неформальна освіта	Зараховуються, як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, EdEra, які відповідають програмі навчальної дисципліни.

Викладач

Новосьолов О.В.